

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancaute nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Lesner.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelke.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colônă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarifa și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o
seriă 10 or. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L L X I

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate ofi-
cele postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 265.

Brașov, Joi 3 (15) Decembrie.

1898.

nunțiațiuni importante.

În momentele de față, când, pe lângă starea generală încordată în urma necurmatelor înarmări, în cele mai multe state se mai ivesc și neliniștea și grijile cauzate de nemulțumirile și crizele interioare, enunțiațiunea ce a făcut-o împăratul Germaniei cu ocaziunea primirii presiunii parlamentului german, a trebuit să producă pretutindeni o adâncă impresiune.

Ceea-ce a retăcut împăratul Wilhelm în discursul tronului, el a spus cu ocazia aceasta, vorbind după-cum îi este obiceiul, cu multă francheță despre mersul politicii mari în toate fazele ei mai însemnate de astăzi. Faptul, că împăratul s'a pronunțat cu privire la toate cesțiunile mari ale țilei, nu e ceva neașteptat. Ceea-ce surprinde însă pe toți este accentuarea sa, că situațiunea esteriă s'a schimbat așa, că nu se poate ști ce va aduce ziua de mâine. Împăratul Wilhelm însă a mers și mai departe, constatănd, că în săptămânile din urmă „s'au făcut schimbări însemnate“ în raporturile dintre mai multe mari puteri, și că s'au ivit divergențe de interese multe și în așa măsură, încât trebuie să se țină seamă, că aceste divergențe ar pute să ducă lucrurile la o deciziune.

Cu alte cuvinte Wilhelm II e de părere, că situația, deși în total pacinică, poate să dea naștere de pe o zi pe alta unui război.

Limbajul acesta contrastază cu asigurările de pace, ce am fost dați să le auzim până acum tocmai din gura suveranului german. Se asigură, că enunțiațiunile împăratului au fost cu toată îngrijirea pregătite, ceea ce poate contribui numai a le da și mai mare importanță.

Mulți, poate, vor fi înclinați a crede, că împăratul a avut de gând, prin prezentarea într-o lumină mai periculoasă a situațiunei esteriore, să facă presiune în favoarea proiectelor pentru mărirea contingentului armatei etc. Dér nici acesta nu se poate admite mai cu seamă după ce aceste proiecte de lege au fost primite favorabil de către presă și nu au dat până acum de nici o piedecă.

Ceea-ce a dis împăratul Wilhelm către președinții parlamentului este prin urmare un fel de avertisment, că cu totă pacea și cu toate bunele raporturi de astăzi și în mânia generoșelor intențiuni pentru prosperarea păcii manifestate de tânărul Țar, Germania trebuie să fiă gata de război în orice moment.

Cu ceva mai liniștitoare sunt declarațiile ce le-a făcut ministrul de externe german Bülow în parlament. Acesta a dat expresiune speranței, că se vor putea încunajura încă mult timp „conflictele mai serioase“ dintre state, dér a adăsa, în mod precaut, că pacea nu atârână numai dela o singură putere.

Espunerile d-lui de Bülow sunt de mare interes pentru așteptarea direcțiunei politice germane. Remarcabil este în discursul său pasagiul, în care vorbește de România constatănd cu satisfacțiune, că ea formeză în Balcani un element important de ordine, de progres și de cultură.

Imprejurarea, că Bülow n'a amintit Bulgaria, Serbia etc. cu nici un cuvânt, ci numai România, se poate explica astfel, că prin accentuarea rolului, ce-l are România în Orient, a vrut să dea expresiune faptului, că ea este tot odată cea mai apropiată de Germania și de tripla alianță.

Bülow despre situația politică generală.

În ședința de Luni a parlamentului central german, secretarul de stat de Bülow a ținut un lung discurs asupra situației politice generale, satisfăcând dorinței deputatului Richter de-a da lămuriri cu privire la poziția sa față cu mai multe afaceri ale resortului său de esterne.

Cestiunea orientală, dîse Bülow, se află pentru moment într-o fază pacinică. Nu voi să țin, că problema orientală e definitivă. Nu vom trăi să vedem această rezolvare definitivă, ci vor avea de lucru încă copiii și nepoții noștri. Dér cesțiunea pare mai puțin amenințătoare în pacea lumii ca în epocile de mai înainte. Strict luat situația a devenit, poate, mai complicată, decât a fost înainte cu douăzeci și patru ani. Contrastele sunt atât între Creștini și Mohamedani, cât și între diferitele popoare balcanice, cari nisuesc la independență.

Pe acela, care ar săi să-mi spună, de pildă, cum s'ar pute delătura în Macedonia abuzurile naționalităților și confesiunilor, l'ași declara de un cap foarte ager (Iaritate). Dér cu toate acestea, n'avem să ne temem, că vor aduce o conturbare a păcii. Germania nu nisuesc a avea în Orient o influință egoistă. Simpatiele turcești pentru noi se bazează pe vederile Germaniei, după care: dreptul ginților rămâne drept al ginților și față cu Turcia. Deore-ce noi în Orient vom o pace reală și nu punem altor puteri nimic în cale, n'avem să ne temem de nici o gelosie.

Cu mulțămire constat, că România formeză un factor însemnat al ordinii, al progresului și al culturii pe Peninsula Balcanică.

Vorbind de evenimentele pe insula Creta, dîce, că Germania urmărește cu cele mai bune dorințe acțiunea de acolo a celor patru puteri (Rusia, Anglia, Franța și Italia).

Despre călătoria în Orient a împăratului german Bülow dîse, că ea a dovedit, că faimele lățite despre planuri aventuriere, au fost cu totul nebasate. Dorința împăratului de-a sfinți însuși biserica evanghelică dela Sântul mormânt, a fost un act de pietate față cu strămoșii, precum și un act de simț religios fără inimizitate față cu celelalte confesiuni. Dovada, că se pot bucura de călătoria împăratului toți aceia, cari stau pe baza creștină, a dat-o împăratul, care e împărat al tuturor Germanilor, prin aceea, că a dăruit Dormițiunea pentru scopurile religioase ale supușilor săi catolici. Și încercările de-a deșepta neîncrederea la Sultanul, s'an zădărnicit. Sultanul e pré cuminte, decât ca să fi creșt și numai un moment, că împăratul Wilhelm voește, după modul și chipul cruciaților, să răpescă Turciei Siria și Palestina (Iaritate). Călătoria împăratului a făcut, ca raporturile cu Turcia să devină și mai amicabile. Cu ocazia ei s'a arătat, cât de mare este stima, de care se bucură împăratul și imperiul german la Mohamedani.

Și celorlalte guverne le arată călătoria, că noi noișirii nu vom să vătămăm interese bine întemeiate și străine. Noi nu combatem nici în Orient, nici în altă parte interesele franceze, dér firesc nu recunoșcem nicișir protectorat străin asupra supușilor germani (Viue aplause). Departe de noi de-a pretinde protectoratul asupra tuturor Creștinilor în Orient. Dér protectoratul asupra supușilor germani compete numai împăratului german (Viue aplause). Un astfel de protectorat nu s'a înființat numai acum, ci el există dela 18 Ianuarie 1871. (Proclamarea împărăției germane). Representarea imperiului involvă scutul tuturor Germanilor, fiă ei catolici ori protestanți.

S'au amintit aici și espulsările supușilor străini de pe teritoriul prusian. Temeiile, că prin aceste espulsări s'ar pute turbura raporturile noastre către alte state, n'au temei, și vă pot pe deplin liniști în pri-

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Scrisori din Italia.

Nenumitei prietene.

Raffael și contimpuranii.

(Urmare).

Cum picteză Sarto pe Madona scim deja: idealizarea lui Raffael dusă până la extrem și lipsită de celalalte însușiri, pe cari le mai aflăm la R. Sunt admirabil de frumoșe figurile acestea, eternizate așa dîcînd, dér devin plicticoșe dela un timp, mai ales te supără surisul acela dulce-amar, care ne întâmpină érași și érași în orice iconă.

Cu totul independentă e poziția, ce o ia între contimpuranii săi Leonardo da Vinci, căruia Milanezii cu mândria îi dîc numai Leonardo, fala Milanului, lipsit de artiști.

Când am spus între „contimpuranii săi“, am înțeles și pe cei din urmă prerafeiliți și pe cei dintâii rafaeliți, decât e ertat să întrebuițez odată numirea acestora prea potrivită. Acesta o arată și cursul vieții sale 1452—1519.

Intr'adevăr operele lui Leonardo aparțin amândurora dintre epocile acestea, și

totuși strict luat nici uneia. A spune cu hotărîre de cari dintre pictorii contimpuranii stă el mai aproape, e și de aceea atât de greu, pentru-că nu avem decât foarte puține tablouri de ale lui. E aproape neaplicabil faptul, cum de s'au păstrat atât de puține chipuri întregi, când au rămas o mulțime atât de mare de studii de ale lui. Séu că Leonardo nu avea stăruință la lucru, séu că multe chipuri s'au nimicit.

Judecând însă după studiile și schițele sale, aflăm printre ele atât fețe omenesci, cari prin naturalismul esecutării trebuie să le numim prerafaelite, cât și acele idealizate tipuri de madone, cu cari se asemănă foarte mult madonele lui Rafael.

Schițe de acestea de creion am văcut în trecăt multe răspândite prin museele din Milano și Florența, dér neputându-le asemăna și privi mai temeinic, imi mai pot aduce aminte numai de puține dintre ele. Pe veșit neuitat imi va rămâne însă Cenacolul (Cina cea de taină), fresca dela biserica S. Maria delle Grazie în Milano.

Cei dois-pre-dece apostoli stau la masă, în mijlocul lor Christos. Dér nici unul nu mîncă. Cât de deosebit în fețele tuturor e întipărită spaima. Ecoul cuvintelor rostite de Mântuitor: „Printre voi e unul, care mă vinde!“ răsună uruitor și teribil

în sufletul fiă-căruia. Cât de deosebit primesce fiă-care scirea! Incruntat, cu privirea pierdută în gol stă unul înțelegând grozava scire. Un bătrân respinge indignat orice vină dela sine. „Eu?“ întrebă tînerul dela stînga lui Isus, voind prin răspunsul negativ al Mântuitorului să își arate tuturor nevinovăția. Alții nu înțeleg, nu pot crede cuvintele acestea, alții se sfătuiesc între sine. Numai trei inși rămân nemîșcați. Ioan, blîndul, Ioan, pe care îngrozitorea scire l'a doborît atât de mult, încât nu mai e apt de nici o mișcare; Iuda, care vădîndu-și descoperită trădarea, strînge convulsiv punga de bani în drépta. Cu stînga încercă să facă un gest al mirării, dér nu e în stare, conștiința teribilei crime îl muștră, îl chinuesc, pe el Evreul, pe care setea de bani, blăstîmul neamului său, l'a trîrit într-o astfel de prăpastie. Și dintre toți, liniștit, ca și când nu s'ar fi întemplat nimic, stă la mijlocul mesii Mesia. Mîinile lui au rămas în aceeași poziție, ca în momentul când a rostit cuvintele. Privirile îi sunt așintite în jos, ca și când i-ar fi rușine să comunice cinstiților săi tovarăși ticăloșia unuia dintre ei, el nu cutéză să și-le ridice să vadă indignarea produsă de vorbele sale. Ce să petrece în sufletul lui, pe când fața-i rămâne atât de

dîmnă în liniștea, cu care rostesc sfîșietoarea noutate? E scârbit de ómeni, cari chiar în nemijlocita lui apropiere sunt atât de ticăloși, e fericit, că i se apropie martirul, că în curînd va ajunge érași la tronul tatălui său? Acesta nu ni-o spune Leonardo, ci lasă imaginațiunei noastre cîmp liber. Dér una ni-o spune mai pe sus de orice indoelă: Cel ce stă în mijlocul apostolilor, e un Dumneșeu, nu un om.

Și chiar și acesta, cel mai admirabil dintre opurile lui Leonardo, nu va rămîne mult timp păstrat. Păretele, pe care e zugrăvit, e foarte ruinat. Multe dintre fețele apostolilor și mai ales fața lui Christos e aproape ștersă. Când Napoleon intră în Milano, a făcut grajd de cai din odaia cu „Cina cea de taină“ Miroșul de apă de Colonia, despre care spune Tolstoi în al său „Război și Pace“, că îl eradia totdeuna gulerul asudat al marelui împărat, — o trăsătură atât de marcanță a parvenitului, — se răspîndesc și din faptul acesta a lui Bonaparte, pe care un Caesar de sigur nu l'ar fi săvîrșit.

(Va urma).

vința acésta. Raporturile noastre internaționale cu alte state nu pot fi alterate prin aceste espulsări, fiind-că ele forméză un act al suveranității noastre, care nu vom lăsa să fiă atins din nici o parte. Asupra unor casuri speciale urmăză tocmai acuma între organele diplomatice germane și austro-ungare convorbiri confidentiale, cari au un caracter amical.

In ce privește raporturile noastre generale cu Austro-Ungaria, cred, că e mai bine de-a discuta în public mici diferențe între state amice și aliate numai în spirit conciliant, după matură chibzuire, și cumpănind bine vorbele. (Viue aplause).

„Este fără de nici o basă temerea, că tripla alianță ar fi sguduită în ceea-ce privește cohesiunea ei interioară, seu autoritatea ei esteriă. Situațiunea universală aduce cu sine, că simptomele ce s'au pus în discuțiune generală, nu sunt îndreptate în contra triplei alianțe. Tripla alianță semnă unei citadele în timp de pace, pe care din an în an arborii cresc tot mai mari, acésta însă nu eschide, ca în cas de necesitate — pe care nu l dolesc, nici nu-l presupun — citadela să fiă pusă în stare impugnabilă. Tripla alianță stă pe basa cea mai solidă. Ea este rezultatul desvoltării istorice a trei state, care dela începutul formării statelor europene au stat mereu în contact și în ore-și care mod au fost tot-deuna legate între sine, ér acum au aflat forma norocóasă, ca pe lângă păstrarea deplinei autonomii și a absolutei independențe, să țină unele cu altele în afară. Tripla alianță se baséză pe interese clare și simple. Stă în interesul fiă-cărui aliat, ca alianța să dăinuască. Prin desființarea ei, ar pierde în egală măsură aliații singuraticii, și fiind-că ea stă departe de-a săvârși țeluri agresive, în ultimele sale consecențe devine spre binele tuturor popórelor și causei păcii europene. Nu pot însă să suprim cu ocaziunea acésta observarea, că peste tot e de dorit, ca alianțe existente și probate, să nu fie făcute adese-ori obiect de discuțiune. Cu aliații stă lucrul, ca și cu damele. Cele mai bune sunt, despre cari se vorbește mai puțin“.

Vorbind despre raporturile cu Anglia, Bülow dișe: Despre aceste vă pot spune ađi numai, că sunt multe cestiuni și puncte, unde noi putem merge mână în mână cu Anglia și vom merge bucuros.

Atinge apoi atitudinea Germaniei față cu răsboiul ispano-american, dișend, că Germania s'a nisuit a susține neutralitatea față cu ambele părți. Privitor la politica comercială a Americii există ore-cari divergențe. Crede însă, că de ambele părți există bunăvoință de-a susține raporturile amicale între Germania și Statele-Unite și pe tere-nul comercial.

Pretutindenți guvernele se nisuesc a susține pacea. Acésta însă nu atérnă dela o singură putere. Sperăm, că va succede încă mult timp de-a evita conflicte serioase. Pacea lumii se baséză pe concepțiunea în tre egoismul îndreptătit al fiă-cărui popor, și între problema culturală a întregii omeniri. Fidel tradițiilor istorice, fidel scopurilor împératului seu, poporul german păstrându și pe deplin drepturile și interesele sale, va avé în vedere, că viitorul nostru se baséză pe puterea noastră, puterea noastră însă pe ascuțișul sabiei noastre, și nu va lipsi nici-odată de-acolo, unde se va trata de scopuri universale și de susținerea păcii lumii. (Viue aplause).

„Asupriți“ și în „servitute“.

E caracteristic pentru stările de față din Ungaria, că înși-și Ungurii se plâng de *asuprire și servitute*. Acésta n'o dișe ómeni de rând, ci chiar o căpeteniă de partidă ungerescă. E contele Apponyi acesta, care într'un răspuns ce l'a dat comitetului executiv al partidei sale din Jászberény dișe între altele: „Lupta decurge pentru mântuirea libertății noastre, care însă nu póte avea succes, decât cei *asupriți* se vor mulțami cu *servitutea* în care se află“ — Slavă ție Dómne, au ajuns și grofii ungeri să se plângă de *asuprire și servitute*. Numai cât *asuprirea și servitutea* ce o îndură d'al

de Apponyi cu ai săi pe urma sistemului politic dominant de ađi, este ca un picur în ocean față de *asuprirea și servitutea* reală, în care gem milioanele popórelor nemaghiare. Și se nu nitați, că acésta *asuprire și servitute* și-a ajuns apogeul seu numai cu ajutorul acelor politicieni maghiari, cari ađi se plâng mai amar, că sunt *asupriți și aserviți*.

Dreptul bisericeii și al gimnasiului român din Brașov.

(Din Senatul român.)

Am promis, că vom reveni mai pe larg la discursurile principale ținute în Senatul român cu ocazia interpelării d-lui Titu Maiorescu.

Incepem ađi a reda verbal părțile cele mai însemnate din vorbirea d-lui Maiorescu

D l Titu Maiorescu: (După introducerea, ce am schitat-o în numărul nostru trecut de Duminecă, continuă:)

E o discuție politică, de legalitate, curat politică, pe care o aduc înaintea d-vóstră. Din acest punct de vedere imi cer voie să vă dau următoarele deslușiri asupra obligațiunii legale a guvernului, de a fi plătit deja și de a plăti în viitor renta înscrisă în budget pentru biserica Sf. Nicolae și gimnasiul român din Brașov.

D-lor, să nu vă pară rău de acele câte-va minute, ce vi le voi răpi cu explicarea causei: m'a părut din câte-va incidente, de unul din ele voiți vorbi anume în decursul interpelării, că acésta cauză nu e așa de cunoscută pe cât ar trebui să fiă, și va fi bine să fim cu toții lămuriți în privința ei.

D-lor, pentru mine cunoscerea raporturilor financiare între ministerul nostru de culte și biserica Sfântului Nicolae din Brașov datéză dela cele ce m'a arătat răposatul meu tată și dela cele ce am găsit documentate în scriptele rămase după mórtea lui. Sunt cu atât mai mișcat și mulțumit de-a pute începe explicarea mea cu o scrisoare a lui, cu cât acésta scrisoare datéză din Iulie 1860, este un act privat, făcut fără nici o privire la vre-o greutate politică, juridică ori de altfel; și cu cât este mai incidentală și întâmplătoare scrisoarea, cu atât este mai de *bona fide*, mai caracteristică pentru tot începutul cestiiei de astăzi. Este o scrisoare adresată lui Vasile Boerescu, pe atunci directorul Eforiei școólor din Bucuresci, al căror director în anul următor a fost însuși și tatăl meu. Éta ce scria Ioan Maiorescu:

„Domnule Boerescu, sciți bine, că eu în virtutea a două chrisóve date de doi Domni ai Moldovei bisericeii Sf. Nicolae din Brașov, și în urma unei adrese a reprezentanților comunei române de-acolo, am tratat rugăciunea Brașovenilor pe cale oficială, către ministerul de aici, care însă găsi de cuviință a-o recomanda ministerului din Iași. Aud, că Camera Moldovei ar fi votat o subvențiune pentru biserica și gimnasiul român din Brașov. Te rog, bine-voesc a-mi însemna în două rânduri, decât în adevér s'a făcut ceva pentru frații noștri“.

Al D-tale supus:

12 Iulie 1860.

I. Maiorescu.

Și am scrisoarea încă, fiind-că pe chiar acea scrisoare a însemnat Boerescu răspunsul, și am astfel și răspunsul lui Vasile Boerescu.

„Domnul meu“, răspunde Boerescu, „cu adevérat Camera dela Iași a votat 500 # pentru școala din Brașov. Póte să se facă și aici tot așa cu ocaziunea discuțiunii budgetare.“

„Amicul d-tale:
B. Boerescu“.

D le ministru președinte, în vremurile din urmă s'a vițiat așa de tare atmosfera morală a acestei țări, fiă cum dișeți d-v. din cauza disidenților, fiă cum dișe disidenții din cauza d-v., fiă cum ordem noi opoziții din améndoú causele, încât te sfiști să mai produci un act în mod convenabil. Câtă vreme era felul cinstit al acestei țări, era destul să aduc o așa scrisoare vechiă ca să fiă bine adusă înaintea tuturor. Dér de când ați turburat atmosfera țerei cu atâtea false acuzări de fals, sunt silit să documentez acest act, că este adevérat. Din întâmplare și din norocire, între scrisorile rămase dela tatăl meu am găsit și scrisori ale d-vóstră, domnule ministru president actual, scrisori dela 1858 când lucrați d-vóstră în comitetul național din Iași. Una din aceste scrisori este un răspuns, pe cât se vede, la o scrisoare a tatălui meu către d-vóstră. Va

să dișă, d. D. Sturdza a fost la 1858 în corepondență cu tatăl meu, și fiind-că scrisoarea adresată lui Vasile Boerescu este numai cu 2 ani mai târziu, adecă dela 1860, va recunoște, sper, și iscălitura și scrierea și va fi dér constatat, că este adevérată scrisoarea, ce v'am cetit.

Pe lângă acésta, sunt mulți, cari cunosc scrierea și subscrierea lui Vasile Boerescu, care se află pe aceeași scrisoare Va să dișă este o scrisoare adevérată.

Ce dișe acésta scrisoare? Primul cuvânt al scrisorii este, că în *virtutea a două chrisóve date de Domni Moldovei*, biserica sf. Nicolae și școólele din Brașov vin și cer alocățiune budgetară. Din capul locului nu este vorba de daniă, nu este vorba de favóre, ci este vorba de un drept rezultând din 2 chrisóve domnesci.

In adevér, din archiva fórté vechiă a Bisericeii sf. Nicolae din Brașov, care nici nu era încă inventariată — și nu se simțișe pe atunci necesitatea de a se face inventariul exact al acelei archive, precum s'a simțit mai pe urmă — din o primă și fugitivă privire s'a vădut, că sunt acele chrisóve vechi dela Domni Moldovei. Mai pe urmă, când s'a regulat totă archiva lor, s'a constatat, că pe lângă acele 2 chrisóve mai sunt și multe alte, documente vechi și autentice de diferite specii, dér tóte dovedind drepturi dobândite aici în țéră.

Acele 2 chrisóve, la cari se referă scrisoarea tatălui meu, sunt probabil chrisóvul lui Aron-Vodă al Moldovei din 1594, pe care-l are biserica în original, care da preoților bisericeii Sf. Nicolae din Scheiú-Brașov un ajutor de 12000 aspri pe an și un alt chrisov al lui Mihail Racoviță, vovod al Moldovei dela 1781, prin care pe lângă că scutesce oile și vitele preoților bisericeii Sf. Nicolae din Brașov, dér scutesce și de vamă vinurile din viile bisericeii din Moldova, prima urmă de proprietate imobiliară a acelei Bisericeii în Moldova.

Din alt chrisov se vede, că și în Valachia biserica Sf. Nicolae avea aceeași subvenționare în aspri; dér avea și moșia Budiștenii „cu câmp, pădure, vie și apă și vad de móră la Cotroceni“. Actul e dela 1748. Și mai e în archiva lor, a bisericeii Sf. Nicolae, un act dela 1782, vrea să dișă după trecere de 34 de ani, cu numirea unui Ion Christau ca vechi la moșia Budiștenii; vré să dișă ei administrau moșia acésta în totă regula.

Și mai au între altele, ca ultim act, o încheerea a Divanului țerei românesci, dela 1790, care întărind chrisóvele bisericeii din Scheiú, spune că se să pădésacă privilegiile pogónelor lor în vii din Scăenii pe valea Greciú.

Vă citez aceste câte-va acte, numai pentru ca să vedeți, că acea vorbire din scrisore incidentală era în adevér documentată; și că dér începutul cestiunei e un început de reclamare de un drept din vechime.

Firesce, d-lor Senatori, reclamare de un drept din vechime cu gând frățesc, în spirit de pace și dragoste.

Cine se gândea în acele vremuri la reclamare de cértă, la reclamare de proces, la reclamare contestată de cine-va?

Găsiseră ómenii aceștia documente de drepturi vechi din țéră și se adresau, cu inima caldă de Român, la conaționali lor, ca să le spuie: Voi, cari, secularisând chiar mánăstirile grecești, le-ați oferit o despăgubire în bani, când vedeți că și biserica noastră a avut moșii în țéră acésta, și privilegii, și scutiri, dați-ne un equivalent pentru acestea, căci avem o școala de întreținut.

Ast fel s'a născut prima alocățiune bugetară în bugetul Moldovei la 1860. Cum sciți, pe atunci erau Camerele și Ministerele încă separate în Moldova și în Valachia.

Dér, după cum spunea Boerescu, era să se înscrie și în Valachia o sumă pentru Biserica și școala din Brașov, și în adevér s'a înscris chiar pe anul 1861.

(Va urma).

Viena și crisa ungară.

„Budapesti Hirlap“, diar de obicei bine informat, publică în numărul seu de ađi nise informațiuni fórté interesante asupra felului cum cercurile politice din Viena judecă despre grava crisa ungară. Éta comunicările, ce se fac numitei foi:

„Crisa ungară preocupă exclusiv tóte cercurile politice de aici. C'un fel de nervositate pândesc tóte scirile și discută evenimentele. Fără deosebire de partid toți convin în constatarea, că situația ungară este mai gravă, decât cea austriacă, fiind-că în Austria, unde sentimentul constituțional este mai puțin înrădăcinat (?), ușor își pot

ajuta prin § 14, însă în Ungaria nu există un astfel de paragraf, și guvernul cu majoritatea lui este incapabil față cu obstrucțiunea neindurată a opoziției. In cercurile normative pozițiunea lui Banffy se consideră, ca sigură in sus; coróna nu este aplecată a da drumul consilierului seu, câtă vreme el are majoritate în parlament. Aceste cercuri normative găsec a fi lucru periculos, decât s'ar repeta și în Budapesta cazul conțelului Badeni, fiind-că urmările acestuia ar fi incalculabile. Se tem aceste cercuri, că decât și de astă dată guvernul ar ceda presiunii opoziției, atunci s'ar sfiși cu *liniștea monarchiei*, fiind-că nu numai opozițiunea obstrucționistă ar lua puteri din acésta, ci se crede, că în Ungaria „peste tot s'ar înrútăți situațiunea. Déca în actualele împrejurări coróna ar dimitte pe Banffy, o parte a partidei liberale, în frunte cu Coloman Tisza, ar trece numai decât în opozițiune, și tiszaiștii ar trage o parte a țării în contra noului guvern și a noiei ordine. Din tóte aceste cause coróna nici nu vrea să audă ađi de dimisiunea lui Banffy.“

„Cu tóte-că Banffy s'a convins, că posedă în deplină măsură încrederea coróniei, totuși aici privesc cu mari îngrijiri spre Ungaria, deóre ce nu cred, că Banffy va pute lupta cu succes cu obstrucțiunea decisă a opozițiunii. Dilema este déră, că deoparte coróna nu vré să dimită în actualele împrejurări pe Banffy, de altă parte însă ministru-președinte și partida lui nu pot birui cu obstrucțiunea. O eșire din încercătură nu vэд decât în aceea, ca Banffy să fiă trântit de însași partida lui, adecă să-și retragă dela proiectul Tisza subscrierile atăția, ca Banffy să nu póta avea majoritate. Casul că deputații croați n'au subscris proiectul-Tisza, n'a fost numai o întâmplare. Din isvor sigur pot să spun, că înainte de consultarea Croaților, din Viena a mers la Agram un om de încredere, care a informat pe Croați, să nu subscrie proiectul. Se mai scie aici și aceea, că sunt în partida liberală mai mulți, cari s'au clătinat deja, și nu mult le trebuiesc, ca să-și retragă subscrierile. Déca s'ar întâmpla acésta, Banffy ar fi silit să și dea dimisia, și atunci ar urma înainte de tóte un guvern de tranziție, până când s'ar sfiși noiele grupări de partid și s'ar vedea, care partidă póte da garanții pentru restabilirea liniștei și pentru desvoltarea normală a lucrurilor“.

Raportul fóiei ungeresci mai spune, că mulți cred, că până după Crăciun nu se va face vr'o întorsătură decisivă, deórece Majestatea Sa doresce să petrecă liniștit sərbătorile în mijlocul familiei sale; din potrivă alții cred, că o decisiune este în ajun de a se întâmpla.

Revistă externă.

Un discurs de senzație. Dilele trecute ambasadorul engles Monson din Paris, a pronunțat cu ocazia jubileului camerei de comerț englese un discurs, care a făcut senzație. Monson a făcut în discursul seu aluziune la conflictul recent dintre Franca și Anglia din pricina Fașodei, și a oredut de cuviință să dea Franciei un avertisment binevoitor, ca să înceteze cu politica ei ostilă față de Anglia. Monson a relevat o sumă de măsurii politice ale Franciei, caracterisându-le ca încercări de a pune bețe în róte Angliei. Pressa francesă s'a alarmat de acest discurs și a vădut în el un semn, că Anglia vré cu ori-ce preț să ațite conflictul din nou. Chiar și o parte a foilor englese considerară discursul lui Monson, ca o manevră pusă la cale de cabinetul engles pentru a indica neaplanarea completă al diferendului anglo frances. In fața acestor păreri „Agentia Havas“ a publicat o notă, probabil inspirată de ambasadorul engles, în care se declară, că el n'a avut intențiunea de a-se amesteca în afacerile interioare ale Franciei. Prin acésta incidentul se consideră încheiat.

Impératul Wilhelm asupra situațiunii politice generale. Presedinția adunării imperiale germane s'a prezentat la 12 l. c. la împératul, care a primit-o

förte afabil. Recepțiunea acésta a devenit un eveniment însemnat prin aceea, că împăratul a făcut nise declaratiuni de-o gravă importanță politică. Membrii președinției au făcut repetite întrebări împăratului, care în răspunsurile sale s'a estins și asupra amănuntelor. Împăratul dișe, că situațiunea politică s'a schimbat în mod însemnat. Nu voiți să fiu pesimist — dișe Wilhelm — însă e clar, că desfășurarea lucrurilor pretinde o grabnică soluțiune. Se pöte, ce-i drept, ca acésta soluțiune să urmeze mai târziu, însă noi tot mereu trebuie să fim pregătiți în fața ei. Interesele contrare ale marilor puteri au eșit acum la lumina dișei și între ast fel de împrejurări este nespun de îmbucurător, că Germania se are bine cu töte puterile.

Împăratul se ocupă apoi cu afacerea Fașoda și cu politica Angliei. El dișe, că Anglia nisuesce acum serios de a-și ajunge cu energie anumite țeluri. Conflictul de interese anglo-frances nu atinge pe Germania, și atitudinea Germaniei în cestiunea acésta o determină în mare parte atitudinea Rusiei. Împăratul vorbi în ton förte amical față de Anglia, esprimându-și mirarea asupra forțelor marine ale ei.

În fine împăratul s'a pronunțat cu multă însuflețire pentru proiectul de pace și desarmare al Țarului, însă creșu de cuviință a accentua cu töte acestea necesitatea perfecționării armărilor.

SCRILE DILEI.

— 2 (14) Decembrie.

O nouă filială a „Concordiei“. Societatea comercială română „Concordia“ din Sibiu, pe lângă filiala din Făgăraș, a deschis cu ziua de 1 Decembrie n. a treia filială, și anume în Alba-Iulia. Acésta filială, după informațiunile „Tribunei“, e întocmită de-oacmădată numai pentru comerciul en gros, dând micilor neguțători ocaziunea de a-și procura mărfurile dela o firmă creștină și românească. Pe calea acésta tinde „Concordia“ la realizarea mărșului său scop, de-a desvolta și încuraja comerțul în comunele rurale și a deștepta în popor spiritul comercial.

Nou diar român în Budapesta? Guvernamentalul „Pesti Naplo“ află dela spionii săi mincinoși, ori pöte chiar din cabinetul lui Jeszenszky, că „studenții români din Ungaria“ vor scöte cu începutul lui Ianuarie un nou diar românesc în Budapesta, care va servi ca „organ oficios al studenților români și al mișcărilor naționaliste române“ (?).

„Severineana“, noua societate comercială română din Caransebeș, înființată cu un capital pe acțiuni de 60,000 fl., și-a deschis prăvălia centrală Dumineca trecută 11 Dec. n., după ce mai întâiu localurile prăvăliei au fost sănșite de P. On. Domn Andreiu Ghidu, asistat de preoții locali. Acum e rândul Românilor din Caransebeș și împrejurimii, ca chiar în interesul lor propriu să caute a sprijini acésta întreprindere, menită a-i ocroti contra exploatărilor străine.

Din Voilă, ni-se serie cu data de 13 Decembrie n. c.: Eri s'a săvșit restaurarea primăriei comunale de aici. Cu ziua de eri a cădüt dela putere aceea ticăloșă clică, care în frunte cu vestitul Samoila Gabor al Lomului, a terorizat și exploatat acésta frumoșă comună timp de 15 ani. Ales de primar a fost Daniil Gabor, un om de omenie și cu frica lui Dumneșeu. Acésta reușită e a se mulțami energicului preot tiner Alexandru Șerban. Mulțămirea și bucuria e generală. — g.

Ateneul român. Duminecă s'au deschis la Ateneul romă conferențelor anului acesta Primul care a luat cuvântul, a fost bătrânul V. A. Urechia, care într'o cuvântare strălucită și emișionată, a adus omagii marelui bărbat C. Exarcu; și pe cât cadrul unei cuvântări ateneiste i-a permis, a făcut biografia aceluia, care va rămâne nemuritor în analele culturii naționale. Apoi d-l Al. Sontu a recitat versuri în onörea lui C.

Exarcu, ér d-l Urechia versuri de d-l Haralamb Lecca. În fine d-l Dr. Babeș, ilustrul bacteriolog, a ținut o interesantă conferință, despre „Apa Boucureștenilor!“ A fost ascultat cu multă atențiune de public.

Condamnărea colonelului Mattasich Keglevich. Contele Mattasich-Keglevich, colonel în armată comună și eroul principal în afacerea prințesei Luisa de Coburg, a fost chemat dișele trecute înaintea tribunalului militar din Agram, învinuit fiind, că a falsificat o poliță de 1/2 milion pe numele archiducesei Stefania. Mattasich fü condatat la 6 ani țemniță pentru falsificare Pentru împlinirea pedepșii el a fost transportat în Petruvarodin.

Mare incendiu în Galați. Se serie din Galați, că de două dișe s'au aprins 20.000 de tone de cărbuni, proprietate a căilor ferate Române. Cu tötä munca numeroșilor ömeni aduși ca să stingă, seu să localizeze focul, nu s'a putut face alt-ceva, decât să se scape vre-o 50 de vagoni de cărbuni, restul fiind aprinși. Stingerea focului însü fü cu neputință. Pagubele se ridică la sume mari. Incendiu, se dișe, că a provenit din neglijența unor lucrători, dér nimic sigur nu se scie până acum. Casul se anchetază.

Dare pentru biciclete. În cele din urmă a început și în statul ungar să se introducă dare pentru biciclete. Începutul l'a făcut capitala Budapesta, a cărei reprezentanță în ședința sa de alaltieri, 12 Decembrie n., a primit cu 108 voturi contra 16 proiectul magistratului orășenesc, după care de fiă-care bicicletă va fi a se plăti de aci încolo o dare anuală de 5 fl. Un membru al reprezentanției a făcut cu ocaziunea acésta propunerea, ca după bicicletele fabricate în străinătate să se plătescă dare de 10 fl. Propunerea acésta însă, fiind de sine stătătoare, nu s'a admis la vot.

Importul vinurilor italiene. După datele oficiale italiene, dela 1 Ianuarie până la finea lui Octomvre a. c. s'au importat în monarhia austro-ungară 945,589 hectolitri de vin din Italia. În asemănare cu anul trecut, importul a fost mai mare cu 94,733 hectolitri. Peste tot, Italia a esportat în primele 10 luni ale acestui an aproape două milioane de hectolitri.

Ședința festivă

a societății de lectură „Andreiu Șaguna“.

Sibiu, 1 (13) Decembrie 1898.

Ani de-arëndul, elevii seminarului „Andreian“ din Sibiu, în semn de recunoștință și pietate cătră memoria marelui arhieru și binefăcător al lor Andreiu Baron de Șaguna, au arangiat în presera Sf. Andreiu, 29 Noemvre v., ședințe festive.

Așa s'a întâmplat și în anul acesta. Public ales și distins din Sibiu și jur a alergat în presera Sf. Andreiu la producțiunea dată de elevii seminariali, ca pe de-o parte să aducă tributul lor acelu mare bărbat, care cu puterea-i nebiruită a rupt jugul sub care gemea biserica română gr. or. timp mai bine de un secol, ér pe de altă parte să încurageze tinerimea pe calea progresului, un lucru, care numai spre laudă pöte servi publicului participant.

Frumos și cu mult gust estetic împodobită, sala cea mare din seminar era încă de timpuriu îndesată de public.

La örele 7, președintele societății de lectură, profesorul Dr. Ioan Stroia, prin cuvinte alese și cu o vervă oratorică, arată scopul arangerii ședinței din acésta sëră, datorințele, ce le avem cătră fericitul în Domnul arhieru Șaguna, și declară ședința festivă de deschisă. Președintele a fost viu aplaudat.

Punctul al doilea „Nöptea“, compoziție de F. Abt, precum și punctul din urmă „Era nöptea întunecöșă“, de G. Dima, au fost esecutate cu cea mai mare precisiune de corul seminarial sub conducerea dibace a artistului G. Dima.

Mult ne-a impresionat „Duo brillant“ pentru 2 flaute de Kuhlau, esecutată de clericii Georgiu Hența și Emilian Terchilă.

Siguranța și desteritatea, cu care au esecutat acéști clerici piesa numită, ne-a făcut să credem, că în seminarul „Andreian“ tinerimea, pe lângă alte multe învățături bune, progresază an de an tot mai mult pe terenul musical, ceea-ce s'a dovedit și mai mult, când orchestra societății a esecutat piesele „Intr'un album“ de G. Dima și „Gavotte“ de A. Czibulka, la aușul căror publicul ascultător a rămas uimit de prestațiunile acelora, cari cu atăta dibăcie sciu să manueze arcul violinei.

Poesia „Fulger“ de G. Coșbuc, a fost cu mult succes declamată de Iosif Comanescu, cleric în cursul al III. D-sa are o deosebită aplecare, ba chiar talent la predarea și interpretarea poeziilor seriöse. Ar fi de dorit, ca d-l Comanescu, după absolvirea studiilor teologice, să nu-și îngrope talentul de care dispune, ci să-și desvölte tot mai mult, continuându-și studiile la conservator, căci d-sa mai are și o voce frumoșă de bariton. Declamantul a fost respătit cu prelungite și furtunöse aplause din partea publicului.

Nu mai puțin a plăcut dialogul lui I. Negruzzi, „Vespinian și Papinian“, predat de clericii Iosif Comanescu și Zenovie Popoviciu, în care se oglindéză viața a doi vagabunși din România, pe cari guvernul i-a dat afară din oficiu. Predarea a fost admirabilă, a produs mult haz în publicul ascultător, aplausele n'au lipsit nici aici.

Și acum încă ceva despre lucrările literare: „Mijlöcele, prin care se asigură propășirea unui popor“, disertație de vicepreședintele Ilie Hociotă, cleric în cursul al III, și „Despre influințele binefăcătoare ale calamităților asupra omului“ de clericul din cursul al II. Nicolau Șandru. Autorii operatelor, prin un stil fluent și ușor arată, cel dintăiu, cum töte lucrurile din lume sunt supuse schimbării și sunt trecătoare, asemenea și omul, ba chiar popöre întregi au avut trista sorte de a dispără de pe fața pământului, apoi arată mijlöcele prin cari un popor își pöte asigura existența. Prin exemple potrivite ne arată autorul însemnătatea culturii și a școlii pentru popor, care este arvuna cea mai puternică, cu care pöte cuceri lumea. În urmă arată, că cel mai bun mijloc de scăpare pentru popor este religiositatea. Lipsind acésta, poporul cade moralicesce și degeneréză, dovadă imperiul Roman. Ér cel din urmă arată, că calamitățile se presintă, ca nise mijlocitori ai cunoșcerii fericirii binelui și ticiiei. Continuă arătând influințele binefăcătoare ale calamităților, asupra omului egoist, cum întăresc curegiul și statornicia omului, și în fine arată cum calamitățile împing pe om spre religiositate, arată părerea bisericii creștine asupra calamităților, basându-ö pe citate din S. Scriptură. Amëndouș temeșle au fost bine lucrate, stilul ușor și fluent, laudă autorilor.

În general, membrii societății de lectură „Andreiu Șaguna“, prin ședința din est an ni-au dovedit, că stau la nivoul cuvenit în ce priveșce cultura morală și intelectuală, că au înțeles pe deplin faptele măreșe ale neuitatului arhieru și că sciu să fie cu recunoștință față de binefăcătorii lor. Nimic mai frumos decât acésta.

Fulger.

NECROLOG. Dela Galați (România) primim tristul anunțiu despre mörtea vechiului profesor și director de-acolo Ión Cetățeanu, cavalier al „Corönei României“, întâmplată în 30 Noemvre st. v. În mörmentarea se va face ađi, Mercuri, în biserica Sf. Nicolae din Galați. — Condolențele nöstre intristătei familii!

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 14 Decembrie. Partida guvernului vrea să alegă președinte al camerei pe ministrul Perczel. Conducerea ministeriului de interne o va lua atunci Banffy, ér secretarul de stat conte Szechenyi va fi numit ministru pe lângă persoana Majestății Sale.

Căldarul Plugarului pe anul 1899 a eșit de sub tipar și se pöte procura dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov. Prețul 25 cr. (cu posta 30 cr.) — Noul căldar, întocmit anume pentru trebuințele poporului nostru — înafară de partea calenderistică, cu tîrgurile, semnele împului, diferite poveșe economice pentru fiă-care lună și alte multe, — cuprinde încă un bogat material cu articuli prețioși din sfera plugăritului, grădinăritului, a economiei de vite, a economiei casnice etc.; apoi din istoria lumii, poeșii de dragoste, eroice și glumeșe de cei mai renumiți scriitori ai nöștri; articuli și poveșe pentru păstrarea sănătății și averii etc. La fine urméză diverse, glume și anuțuri. Pe pagina primă se află portretul nemuritorului Simion Bărnuțiu, ér în text o frumoșă biografiă a lui. Doritorii de-a avé acest căldar să se grabescă a și-l procura mai de timpuriu, ca să nu pățescă ca anul trecut, când mulți și-l'ar fi procurat, dér nu mai aveau de unde, căci se vëndu-se töte useșplarele.

Literatură.

„Moda Ilustrată“. Nr. 47 al „Modei Ilustrate“ conține următoarele: Cronică modei în care dă detaili nu numai asupra toaletelor damelor și a copiilor, fără și a bărbaților. Paginile 2 și 3 conține mai multe lucruri de mână frumoșe și practice, d. e. foi tricotate cu corsaj pentru copii dela 1—2 ani cu explicare förte amănunțită, brasieră pentru copii asemenea tricotate, sac pentru lingerie, șosoni pentru copii, o dantelă splendidă metoda nouă cu broderie și un coș de tötä frumoșea elegant montat. Gravurile toaletelor sunt de tot elegante și complicate, dér prin explicarea förte amănunțită a lor înlesnesce abonentelor imitarea fidelă a lor. Tiparul gratuit al acestui număr e dela un padesiu pentru copii în mărime naturală. Partea literară cuprinde: Urmarea dela „Concordia“, care tracteză despre feminismul român, diferite poeșii, diverse, poveșe, medicină și urmarea romanului lui E. Moret „Suflete nobile“. „Moda Ilustrată“ apare în fiă-care săptămână în Bucuresci, Strada Să-rindar Nr. 11.

Istoria pedagogiei de V. Gr. Borgovan O cartenouă și de mare interes pentru toți bărbații de școlă. Prețul 1 fl. 50 cr. (cu posta 1 fl. 60 cr.)

DIVERSE.

Cine a inventat panorama? Inventatorul panoramei a fost Robert Barker, un pictor irlandez, care a trăit în Edinburg pe la finea secolului trecut. În anul 1785, din cauza datoriilor multe ce avea, a fost transportat în areștul datorișilor din capitală. Celula sa era luminată de-o zare de lumină, ce intra printr'un ventilator dintr'un unghiu de sus, ér partea de jos a celulei era întunecöșă, așa că epistolele, cari le primea, nu le putea ceti. În curënd află Barker, că literele de pe hărtie se vedeau förte legibile, când ținea epistola pe päretele luminat de rađă. Acest aspect avü influință asupra areștantului și el veni la ideia, că un tablou aședat în rađă luminöșă de pe pärete va produce un deosebit efect. Barker, după-ce fü liberat, făcü mai multe încercări în acea celulă, din cari resulta invențiunea panoramei. În 19 Iunie 1787 primi el în Londra o patentă, prin care i-s'a recunoscut oficios invenția panoramei. Ceilalți pictori englesi vorbeau cu dispreț și huleau invențiunea lui Barker, dér, cu töte acestea, publicul curios n'a putut fi abătut ca să nu cerceteze în masă esposiția de tablouri din Londra a lui Barker. Acesta sciu, ca pe încetul să-și perfecționeze tot mai mult invențiunea sa. Se vorbeșce, că într'o di un căne de Fundana, care a fost luat și el în panorama lui Barker, sări asupra unui tablou, care reprezenta înecul unui om, ca să-l scape.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 13 Decembrie 1898.

Renta ung. de aur 4%	120.10
Renta de corone ung. 4%	97.65
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	119.70
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	120.—
Bonuri rurale ungare 4%	95.80
Bonuri rurale croate-slavone	—
Impr. ung. cu premii	158.30
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	138.25
Renta de argint austr.	101.15
Renta de hartie austr.	101.20
Renta de aur austr.	120.10
Losuri din 1860.	140.25
Actii de-ale Banței austro-ungarã	913.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	388.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	359.10
Napoleondori	9.56 1/2
Mãrci imperiale germane	59.07 1/2
London vista	120.70
Paris vista	47.70
Rente de corone austr. 4%	101.20
Note italiene	44.40

Cursul pieței Brașov.

Din 14 Decembrie 1898.

Banota rom. Cump.	9.48	Vënd.	9.51
Argint român. Cump.	9.45	Vënd.	9.47
Napoleond'ori. Cump.	9.52	Vënd.	9.56
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusesci Cump.	127	Vënd.	128
Mãrci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.75	Vënd.	—

Provisiune mare

se dă agenților soliđi și harnici, cari doresc a se ocupa cu vëndarea de losuri permise după lege în rate lunare, pentru o caesă mare de bancă (societate pe actii).

Oferte a se adresa la

Bernhard Eckstein Budapest,

5-5.418. anonc. exped. Badgasse 4.

Lucrări de legătorie de cărți.

Wilhelm Haydecker

legător de cărți, și lucrător de galanterii, Brașov, Strada Porții Nr. 22.

Recomandă Onoratului public dela oraș și dela sate

Legătoria sa de cărți,

ce există de 14 ani cu cel mai bun renume și este mult mărită și din nou arangiată cu 9 mașini diferite.

Se efectuează toate lucrările ce cad în sfera legătoriei de cărți, dela cea mai simplă carte de școlă legată, pâna la cea mai fină legătură de lux în piele, catifea, mătase, pluș, pânză etc. executând cât se poate de bine și de exact.

Având lucrători de toate speciile escelent pregătiți, această legătoria de cărți poate se executa lute și foarte ieftin tot ce se poate cugeta mai bun în aceste lucrări.

Lucrări de galanterii, passepartout, cartonage etc. în toate esecutunile posibile.

Despărțământ deosebit pentru legarea cărților comerciale, protocoalelor pentru autorități și oficiilor comunale, cu un personal anume instruit pentru acesta; cel mai durabil și cel mai practic mod de legat.

Tipăresce inscripțiuni pe pantlici de cununii și la stéguri etc.

WILHELM HAYDECKER,

legător de cărți,

Strada porții Nr. 22.

Strada porții Nr. 22.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octombrie st. n. 1898.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul de persoane la 8 ore dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la 10 ore 25 min. sêra

Dela București la Brașov:

- I. Trenul mixt, care circulã numai Vinerea dela Predeal, la 5 ore 20 min. dim.
- II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.
- II. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m.
- IV. Trenul de pers., la 9 ore 8 min. sêra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d., (are legătura în St.-Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyires).
- II. Trenul de persoane la 1 óra 51 m. p. m.
- III. Trenul mixt, la 6 ore 48 m. sêra, (are legătura cu Ciuc-Szerda).

Dela Zêrnesci la Brașov (G. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt 6 óre 22 min. dim.
- II. Trenul mixt la 1 óra 12 min. p. m.

Plecarea trenurilor din Brașov:

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineța
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. sêra

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la 3 ore 55 min. d.
- II. Trenul mixt la 11 ore a. m.
- III. Trenul accelerat (ce vine pe la Orad. Clușiu) la 2 ore 19 min. p. m.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de persoane la 5 ore 19 min. dim. (are legătura cu Tușnad-Ciuc-Szerda. 3 ó. 15 m.
- II. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.

Dela Brașov la Zêrnesci (G. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la 9 ore și 5 min. a. m.
- II. Trenul mixt la 3 ore 18 min. p. m.

Musică!! Noutate!

Harmonică-Trompetă! (Trompetenn-Harmonika.)

Invențiunea cea mai nouă și grandioasă.

Construcțiunea țevei Trompetei este așa de escelentă, încât tonul este surprinzător, colosal de sonor și cu efect. Intrece pe toate celelalte. — Fiecare amator de Harmonică se bucură de această noutate. Voce extrafine, cu două tonuri. Durată îndelungată.

Afară de acesta mai alătur la acest instrument splendid un caet de note, după care într'adevăr fle care poate învăța în timpul cel mai scurt, să cânte (sufle) jocuri marșuri, cântece etc. *Förte bund distracție* pentru serile lungi de iernă.

Este de recomandat ca cel mai frumos cadou de crăciun.

— Prețul cu note, în pachetat și porto 2 fl 85 cr. —

Trimiterea se efectuează contra prețului, seu ou rambursă.

Rog pe On. cumpărătorii a și da adresa acurat.

Oscar Eisenschmidt. Musikinstrum. Versand & Export.

PRAG, Goldschmiedgasse 4.

2-5.4.8.

Fie-care los jõe la tõe 6 tragerile fără a plăti ulterior.

6 Trageri. **LOSURI JURNALISTE** 6 Trageri.

Căștigul principal

in valõe de

100,000

Corõe.

5 à 20,000 Corõe.

Obiectele căștigate la cerere se res-cumpërã cu scãdere de 20% în bani gata.

●● Prețul unui los 1 Corõnã. ●●

Tragerea neamãnat va fi în 4 ale lunii viitoare 1899.

Losuri recomandã Jacob Adler și Fratele,

casã de bancã în Brașov,

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecã.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, se binevoiescã a scrie adresa lãmurit și a arãta și posta ultimã.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.